21. izredna seja Komisije DS RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano: osnutek Nacionalnega na?rta za obnovo narave ni sprejemljiv za slovensko kmetijstvo in gozdarstvo

?et, 16.07.2026 - 15:22
Natisni

Ljubljana, 16. julij 2026 - Komisija Državnega sveta RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: komisija), ki ji predseduje državni svetnik **Branko Tomaži?**, je na 21. izredni seji obravnavala osnutek Nacionalnega na?rta za obnovo narave ter strokovne podlage za njegovo pripravo, ki ga je Ministrstvo za okolje in prostor pripravilo na podlagi Uredbe (EU) 2024/1991 o obnovi narave. Po mnenju komisije gre za enega klju?nih strateških dokumentov na podro?ju varstva narave in upravljanja naravnih virov, katerega izvajanje bo pomembno vplivalo na gospodarjenje s kmetijskimi in gozdnimi zemljiš?i, razvoj podeželja, demografsko vitalnost podeželskega prostora ter zagotavljanje prehranske varnosti in prehranske suverenosti Republike Slovenije.

Po opravljeni razpravi je komisija ocenila, da osnutek Nacionalnega na?rta za obnovo narave v sedanji obliki ni sprejemljiv za slovensko kmetijstvo in gozdarstvo, saj ne zagotavlja ustreznega ravnotežja med cilji obnove narave ter cilji razvoja slovenskega kmetijstva, gozdarstva, razvoja podeželja in zagotavljanja prehranske varnosti države. Komisija je pojasnila, da ne nasprotuje varstvu narave in obnovi ekosistemov, vendar morajo biti ukrepi pripravljeni na na?in, ki bo usklajen tudi z drugimi pomembnimi javnimi interesi, predvsem z zagotavljanjem prehranske varnosti in prehranske suverenosti Republike Slovenije, trajnostnim razvojem slovenskega kmetijstva in gozdarstva, ohranjanjem kulturne krajine ter zagotavljanjem poseljenosti in demografske vitalnosti slovenskega podeželja. Komisija izpostavlja, da kmetovanje in trajnostno gospodarjenje z gozdovi nista ovira za varstvo narave, temve? eden njegovih temeljnih pogojev. Ohranjena kulturna krajina, biotska raznovrstnost in kakovost slovenskega prostora so rezultat ve?stoletnega gospodarjenja slovenskih kmetov in lastnikov gozdov, zato morajo njihove izkušnje in znanje predstavljati pomembno izhodiš?e pri oblikovanju prihodnjih rešitev.

Komisija meni, da mora pri pripravi tako pomembnih strateških dokumentov veljati temeljno na?elo »ni? o kmetu brez kmeta«. Predstavniki kmetov, lastnikov zemljiš?, kmetijskih in gozdarskih organizacij, lokalnih skupnosti ter drugih deležnikov morajo biti že v fazi priprave dokumentov enakovredno vklju?eni v oblikovanje rešitev, ki posegajo v njihovo dejavnost, gospodarjenje z zemljiš?i in razvoj podeželja.

Komisija je posebno pozornost namenila tudi varstvu zasebne lastnine. Ocenila je, da predlagani ukrepi ne smejo nesorazmerno omejevati gospodarjenja na zasebnih kmetijskih in gozdnih zemljiš?ih brez jasno izkazanega javnega interesa, znanstveno utemeljenih strokovnih podlag ter celovite presoje njihovih gospodarskih, socialnih, razvojnih in okoljskih posledic. Ob tem je poudarila, da lahko država omejitve gospodarjenja uvaja le ob zagotovitvi pravi?nega in celovitega finan?nega nadomestila za izpad dohodka, ki ga te omejitve povzro?ijo. Komisija meni, da bi lahko posamezni predlagani ukrepi pomembno vplivali na gospodarsko vzdržnost kmetijskih gospodarstev, zmanjšali doma?o pridelavo hrane, otežili gospodarjenje s kmetijskimi in gozdnimi zemljiš?i ter dolgoro?no prispevali k nadaljnjemu praznjenju slovenskega podeželja. Zato je ponovno poudarila, da morajo biti cilji obnove narave usklajeni s cilji slovenske kmetijske politike ter da varstvo narave ne sme potekati na ra?un prehranske varnosti, prehranske suverenosti, razvoja slovenskega kmetijstva in gozdarstva ter ohranjanja vitalnega podeželja.

Komisija je opozorila, da Slovenija že danes sodi med države z najve?jim deležem obmo?ij Natura 2000 v Evropski uniji. Zato mora biti vsak nadaljnji ukrep obnove narave posebej skrbno strokovno utemeljen ter podprt z objektivnimi analizami njegovih u?inkov na kmetijstvo, gozdarstvo, gospodarstvo, razvoj podeželja in življenje ljudi na teh obmo?jih.

Komisija ocenjuje, da osnutek Nacionalnega na?rta za obnovo narave v sedanji obliki ni primerna podlaga za predložitev Evropski komisiji. Vlado Republike Slovenije, Ministrstvo za okolje in prostor ter Ministrstvo za kmetijstvo poziva, naj dokument ponovno celovito strokovno preu?ijo, ga dopolnijo oziroma spremenijo na podlagi pripomb iz javne obravnave, zagotovijo nadaljnji strokovni dialog z vsemi deležniki ter zaradi njegovega pomena in dolgoro?nih posledic ustrezno podaljšajo javno obravnavo. Kon?ni dokument mora temeljiti na strokovno preverljivih podlagah, spoštovanju ustavno varovane zasebne lastnine ter uravnoteženem usklajevanju ciljev varstva narave, razvoja slovenskega kmetijstva in gozdarstva, prehranske varnosti ter prehranske suverenosti Republike Slovenije.